

FRANCETU STELETU
UREDNIKU V SPOMIN IN ZAHVALO
(1886—1972)

Kakor se vedi starinoslovje in zgodovina umetnosti stikata in včasih prelivata, tako je bil z arheologijo povezan profesor Stelè. Kot edini konservator v Sloveniji je med obema vojnama ne le po srcu in osebnem prijateljstvu, ki ga je vezalo na arheologe, sodeloval z muzeji in zasledoval izkopavanja, marveč je to nagnjenje gojil tudi po svoji dolžnosti. Podobno je bil v stikih z arheologijo pozneje kot univerzitetni profesor, saj so začetki evropske umetnosti v grških in rimskih plasteh, in mladika bizantinske umetnosti, ki je še 1000 let direktno ohranjala antično tradicijo, je bila v fazi renesanse cepljena in pre-sajena na zahodnoevropsko vejo.

S temi problemi se je ukvarjal njegov duh in zato vedno ostajal blizu arheologiji in arheologom. Posebej blizu še po upokojitvi, ko se je kot tajnik razreda za zgodovinske in družbene vede Slovenske akademije znanosti in umetnosti in kot načelnik Sekcije za zgodovino umetnosti, ki je s Sekcijo za arheologijo skupaj člen Instituta za zgodovino Slovencev, še tesneje in še bliže povezal s tem svetom. Spoznaval ga je naddrobno kot urednik *Arheološkega vestnika* in kot nestor in mentor, ki so ga v zvezi s prispevki ali problemi z meja obeh ved arheologi redno obiskovali in konsultirali. Še posebej mu je bil pri srcu razcvet izkopavanj, ki so zajemala zgodnjesrednjeveško dobo, in veselil se je ogromne množine novega staroslovanskega gradiva, saj je to edino materialno pričevanje, ki ga imamo za vzhodnoalpske Slované in iz njega teče prejkone prema črta v romaniko in gotiko. Gotovo pa se je najbolj približalo njegovim interesom arheološko izkopavanje rimske nekropole v Šempetru. Z ekipo je od začetka (1952) prijateljsko in tesno reševal probleme rekonstrukcije in lociranja, posebej pa ga je seveda zanimala interpretacija in umetnostno-zgodovinska valorizacija teh nadpovprečno važnih izkopanin. Zato se je tudi trudil, da bi katalog gradiva izšel pri SAZU, česar usoda ni hotela.

Ko je profesor Brodar odložil aktivne funkcije in se umaknil v zasluženo zatišje (v začetku leta 1972), je profesor Stelè rad in z določeno podjetnostjo prevzel dolžnost glavnega urednika *Arheološkega vestnika*. Vsi smo se ga veselili in posebej cenili njegove bogate izkušnje in avtoriteto tudi na tem področju. Gradivo pričujočega letnika, ki smo mu ga predložili, je izredno hitro obdelal in se nato spet predal svojemu studiju. Počitnice se še niso iztekle, ko nas je prizadelo dejstvo, da je omahnila izkušena in trdna roka, za katero smo upali, da bo vrsto let vodila krmilo našega čolniča.

J. Šašel